

Izjava vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 6. zvečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON številka 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne odira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti).

Pomorska bitka se je že pričela?

AMSTERDAM 12. List: »Handelsblad« je prejel od svojega dopisnika v Bataviji nastopno brzjavko: Pri otokih Anambas se vrše boji. Podrobnosti manjkajo. Pet nizozemskih vojnih ladij je navzočih na bojišču.

Linevič se pripravlja na bitko?

LONDON 12. »Daily Telegraph« poroča iz Sangaia: Zjutraj se, da prihajajo po cesti iz Kirina proti Sančungu vedno nove ruske čete. General Linevič se hoče haje spustiti v bitko, predno prične deževna doba.

Tretja baltiška eskadra.

DŽIBUTI 12. (Reuterjev biro). Tretjo baltiško eskadro so videli blizu Sokotre.

Japonska križarka v ožini Basilan.

MANILA 12. Angleški parnik »Empire«, ki je došel danes iz Avstralije, poroča, da je videl veliko japonsko križarko, ki je preiskovala črno Basilan med otokoma Mindano in Borneo.

Rusko brodovje v južno-kitajskem morju.

LONDON 12. »Daily Mail« poroča iz Singapora: Ruske bojne ladje, ki so v soboto plule mimo Singapora, je angleška pomorska in vojaška uprava označila za bojne ladje: »Imperator Aleksander III.«, »Borodino«, »Knez Suvorov«, »Orel«, »Osljabja«, »Navarin« in »Sisov Velik«.

Temu nasproti poroča »Daily Telegraph« iz Singapora, da je vzel vsem nasprotnim poročilom v soloto pasiral Singapora le »Sisov Veliki«. Pri eskadri ni bilo nobene bojne ladje tipa »Cesarevič«.

Glasom iste brzjavke je včeraj došla iz Penanga v Singapora angleška križarka »Thetis« ter pošaka tamkaj, kakor se sudi, na oddelek angleškega brodovja, ki je odpotelo iz Hongkonga.

Brzjavka lista »Daily Mail« iz Sangaia poroča: Ameriška vojna ladja »Wisconsin« s štirimi uničevalkami torpedov odpluje v najkrajšem času v Manila.

Francozka eskadra v Košini.

SAIGON 12. Križar »Descartes« in pet torpedovk je videlih pred obrežjem rta St. Jacques. Topničarki »Acheron« in »Styx« zapustiti, kakor se govori, Saigon le v svrhc, da verjetno neutralsost v francoskih vodah.

Križar »Descartes«, ki je providen z aparati za brezžični brzjav, je prejel več depesh v šifrah v tujem nerazumljivem jeziku. — Japonske ladje križarijo ob obali Košine, da zabranijo ruskim ladjam vkrcanje praga ter da rekonstruirajo rusko brodovje.

V slučaju, ako se bo boj vršil blizu obale Košine, bi bila edina posledica ta, da se poškodovane ladje odvedejo v Saigon.

Boji ob fronti. — Otok Sahalin.

TOKIO 12. (Reuterjev biro). Glasom poročil iz Mandžurije, nadaljujejo Rusi koncentrirati svoje vojne sile ter utrjevati svoje pozicije na črti Čangčün—Kirin. Oddelek Madrikov je neprestano v stiki z japonskim levim krilom. Pogostoma se vrše spopadi in utegne priti tu do velikega boja. Govori se, da so Rusi oborožili na otoku Sahalin ujetnike ter so obljubili denarja in svobodo oam, ki se bodo hrabro borili. Na ta način je tamkajšnja predka narasla na 3000 mož. Dvomi se pa, ako bodo Rusi skušali, da obdrže ta otok.

Dogodki v Rusiji.

PETROGRAD 12. (Petrograjska brz. agent.) Na včerajšnji seji tiskovne konference, ki je zborovala pod predsedstvom tajnega svetnika Kobeka in katere so se udeležili voditelji tukajšnjih brzjavnih agentur, zastopnik ministra za unanije stvari in cenzor Lankert, je bilo s 17 proti 2 glasoma sklenjeno, da se odpravi cenzura privatnih brzjavk dnevnikov. Povod tej odpravi je dal konferenci predložil načrt ravnatelja »Petrograjske brzjavne agenture«, Millerja.

PETROGRAD 12. Splošni kongres ruskih profesorjev, ki zboruje tukaj od 7. aprila, je včeraj resolucije, v kateri je izjavil za potrebno, da se nemudoma ustvari pravno stanje na demokratični podlagi. Javno mnenje zahteva odločitev upliva na državne posle. Skupno prebivalstvo brez razlike narodnosti, vere in stanu se mora v enaki meri udeležiti ljudskega zastopstva.

Ogrska kriza.

BUDIMPEŠTA 12. Posl. Karol Eötvös (neodvisna stranka) je podal zastopni predlog: Zbornica naj sklene, da graja in obsodi čine in na iste se nanašajoče odredbe, ki sta jih dne 18. novembra in 13. decembra 1904 skupno izvršila predsednik zbornice Desider Perczel in ministerski predsednik grof Tisza. Na predlog predsednika se utemeljevanje tega predloga po predlagatelju postavi na dnevni red jutranje seje.

Brzjavne vesti.

Vojna ladja »Panther«.

DUNAJ 12. Glasom brzjavne poročila je došla e. in k. vojna ladja »Panther« v Aden.

Francozka mornarica v senatu.

PARIZ 12. Senat je v svoji predpoludanski seji nadaljeval razpravo o proračunu vojne mornarice. Minister mornarice je naglašal, da bo tudi po spopolnjenju programa za gradnjo vojnih ladij od leta 1904. po-

trebno, da se zgradi še novih vojnih ladij, ker je brodovje Angije in ameriških Zveznih držav močnejše od francoskega.

Romunske finance.

BUKAREŠT 12. 5% romunska renta je bila konvertirana v 4%.

Knez Ferdinand v Rimu.

RIM 12. Kralj Viktor Emanuel se je danes ob 10. uri predpoludne podal v kočiji v »Hotel Bristol« ter se je z bolgarskim knezom Ferdinandom odpeljal na daljši izprehod.

RIM 12. Ob 11. in pol uri zjutraj se je minister za zunanje stvari Tittoni podal v »Hotel Bristol«, da vrne obisk knezu Ferdinandu. Danes zvečer priredi kralj na čast knezu Ferdinandu diné. Knez odpotuje od tukaj najbrž jutri.

RIM 12. Bolgarski knez Ferdinand je obiskal kraljico-mater ter se je potem podal v Panteon, kjer je položil venec na grob kralja Humberta.

Norveški parnik zaplenjen.

LONDON 12. Lloydsova agentura je zvedela iz Jokohame, da je bil norveški parnik »Henrik Bolekow« zaplenjen.

† Josip Juraj Strossmayer.

Vatikanski koncil.

Na vatikanskem cerkvenem zboru, ki je trajal od 8. decembra 1869. do 18. julija 1870, in se je vršil v cerkvi sv. Petra, je Strossmayer prišel do svetovne slave. Na cerkvenem zboru se je imela proglašati dogma o papeževi nezmotljivosti. Eden najboljših govornikov na koncilu je bil Strossmayer, ki je zastopal stališče, da za tako proglašanje ni primeren čas. Njemu je blo vedno na umu ujedinjenje zapadne in istočne cerkve, a proglašanje dogme papeževe nezmotljivosti je napravilo med obema cerkvama še večji prepad. Strossmayer je na cerkvenem zboru govoril 10 krat ob desetih raznih vprašanjih in to v taki klasični latinščini, kakor ni govoril nihče na koncilu. V svojem govoru dne 28. decembra 1869. je govoril proti Jezuitom tako, da ga je predsednik, kardinal Capalti, večkrat pozval na red. »Cerkvi božji, je vskliknil, proti nevarnost od Jezuitov, in jaz sem se dvignil, da jo branim. Moje besede niso obrnjene proti cerkvi ampak proti družbi Jezuitov. Jaz obdolžujem Jezuite, da so duh, nauk in pouk cerkve prikrili in popačili«. Drugokrat je branil tezo, da tudi Neitalijani zamorejo biti izvoljeni za papeža. Govoril je tudi za ureditev in moderniziranje zastrelega kanoničnega prava, ki da je danes prava krparija.

Dne 22. aprila 1870. je dokazoval, kako nedostojno je proglašati dogmo samim

glasovanjem brez sporazumljenja vseh škofov. Strossmayer je zastopal mnenje, da mora cerkev postati faktor v modernem življenju, ali ne faktor, ki moti, ampak faktor, ki privlačuje, ki varuje svobodo, napredek ter vnema na ljubezen in slogu. Hotel je, da bi bilo v sami cerkvi več ustavnega duha, da bi imeli cerkveni zbori večje pravice, da se uvedejo avtonomije.

Papeštvo — je izvajal Strossmayer dalje — deli kristijansko cerkev v dva dela: v rimsko in vatočno. Zakaj naj se ta prepad še poveča in največji del Slovanov odtuji katoliški cerkvi? Govoril je torej kakor slovanski škof. Nadalje se je v svojih govorih zavzemal za univerzalnost katoliške cerkve, in sicer bi se ista morala izvesti na način, da bi bil kardinalski kolegij sestavljen iz členov vseh narodov na svetu v razmerju njihovega števila in pomena, in naj bi isti kolegij ne obstojal vedno po večini iz italijanskih kardinalov. Za kardinale bi se morali imenovati le najneodvisnejši in najučenejši škofje in ne oni, ki jih priporočajo vlade. Taki kardinali bi zamogli braniti pravice cerkve v državi in pravice naroda v cerkvi in v državi. Cerkev sama bi bila pa manje odvisna od države.

* * *

Sožalja srbskega kralja Petra.

Srbski kralj Peter je poslal stolnemu kapitelju dijakovskemu nastopno sožalje: Kralj Peter, Beligrad: Iskreno žalim izgubo, ki jo je pretrpel hrvatski narod a smrtjo svojega velikega rodoljuba in neumrlega delavca na kulturnem napredovanju, prevzvišenega škofa Strossmayerja. — Peter.

* * *

Sožalja črnogorskega kneza Nikole.

Knez Nikola Črnogorski: Jako me je pretresla tužna vest o smrti vladike Strossmayerja, velikega človeka in svečenika, velikega Hrvata in Slovana, ki je bil ne samo dobronamerik, vodja in učitelj svojega naroda, ampak je eden od najponosnejših sinov našega juga, čegar srce še ni presenetilo nič tedaj, ko se je sem Rim, ko so se vsi prvski rimske cerkve na vatikanskem koncilu čudili njegovi zgovornosti čistemu jeziku Cicerona. Slava velikemu Jugoslovanu in Hrvatu, bratu Srbov, in tih pokoj bodi duši dobrega prijatelja. — Nikola.

* * *

Zadušnice.

Iz Djakova javljajo, da je bilo po balzamiranju mrtvo truplo v popolnem škofovskem ornatu položeno v dvojno krsto iz kovine ter izpostavljeno v veliki dvorani škofijske palače.

Prve zadušnice za pokojnika je služil v ponedeljek v djakovski župni cerkvi Vseh svetih župnik Cepelič ob asistenci. Sredi

PODLISTEK.

176

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. — O.

— Molče so stali vsi, molče točili solze in v Ivaniševem velikem očesu je zasijala solza, Berislavu pa je bilo, kakor da mu ima počiti srce.

Se ni zore, jutranji mrak se sivi po svetu, ves kraj se trese od trobent, v trumah se gnetajo senice po poti, vsem se mudi, vse kriči. Vojska odhaja. V palačo kraljevskega dvora je pal blede jutranji žarek. Kaj vidiš? Tu sedi miš, trže zastavo vse Slavonije. Ne žuje nič. Vojska pa buči, vojska se stiska v somraku, — konjeniki mari? Še drema Grič v jutranjem spanju — ena duša bdi. V sobici meščanske hiše kleči na postelji črnolasa deklica sklenjenih rok in je šepetaje: — Idi! Idi! Ali pridi! Pridi!

XVIII.

Neko noči početkom meseca julija leta 1387. je sedela v mračni krčmi pri Tomažu pod bregom mala družba častnikov njene kraljičine svetlosti, čudni ljudje, razne naravi, raznega kraja in raznih navad — vsi Hrvatje. Ena edina luč je žarela ob stebri nad njihovimi glavami. Stari Tomaž se je zavlekel dalje v kot, gledaje v svoj vrh ter pomežikovaje tu pa tam izpod časa na kraljičine vojske. Njemu nasproti je opiral zdravnik Cavagnoli debeli obraz v svoje dlani, gledaje pred-se, švigajoč z česom sem in tja in neprestano nekaj šepetaje krčmarju.

Častniki, ljudje vesele volje, so se malo brigali za krčmarja in njegovega gosta. Marveč so hiteli prazniti vrče z raznimi vini, ki jim jih je nosila velika ženska uvelega lica, Agata Francekova, nikakor sramožljiva služkinja gospodarja Tomaža. Junaki so pili, brbljali in obmetavali sebe in žensko z grdimi šalami, kakor že znajo ljudje, katerim

je v pokle, da se bifejo po svetu, in ki sta jim v orodje meč in buzdovan. Gospod Jaroslav Isovič se je bil raztegnil na klopi pri zidu. Po žoltem mu obrazu so se zvijale gube, posivela mu brada, na kateri so se tresle kapljice vina, padala je na razgaljena prsa, kalpak mu je sedel na levem ušesu, z desno roko je podpiral glavo, a druga je ležala na stegnjeni nogi. Obлека mu je bila obrabljena, zakrpana. Mesto srebrnih gumbov so se vrstile po surki spona od rмене medi. Na čelu mize je širil lakte, mali Nikola Gregorović, prej častnik lige, sedaj kraljice Marije. Kakoršen je bil, tak je sedaj, samo ncs mu je bolj pordečel. Izbelil je zobe izza kuštrave brade, izvalil motne oči. Ali surka mu ni obrabljena; kupil si je novo za denar novega gospodarja.

Tudi Grga Prišlin je tu, nekdanji dvorni župan Kapitelja, sedaj, po skoku iz okna, zapovednik stotine kraljičinih konjenikov. Bil je snel svoj šlem, odpel zapone železne srajce in prekrizal nogi, obuti v visoke žolte čizme. Tako je gledal pred-se, stiskaje prste. Govoril je malo, pil mnogo, tu pa tam se nasmešnil, a na vsem si mogel videti, da je vedno isti kruti, z mahovino obraščeni hrast. Gospod Mikić Prodanić je stegnil nogi na mizo, da so srebrne ostroge stale v vis, a o tem se je neprestano zibal na lesenem stolu, a meč se mu je ob srebrnem pasu vlačil po tleh. Kapica od modrega svilnatoga sukna mu je sedela na tilniku, na njej se je treslo belo pero. Bil je precej lep, ali blede. Črne oči so te spominjale na deda mu bana Mikića. Ali v očeh vnuka je zamrl plamen dedovega pogleda, a tudi slabiji život je raje nosil jopič od španjolskega sukna, nego li oklop, pododovan od deda. Še je ob mizi sedelo, čepelo in ležalo več častnikov, konjenikov in pešcev, mračnih, belobratih, izsekanih obrazov, velikih bradatih svatov, a tudi po kak besen mladič, ki se ni, sodeč po obrazu, plašil niti vraga. Prišli so bili semkaj, da se oddahnejo po krvavem klatežu in četovanju, a žlemi, oklopi in meči so ležali mirno na kupu v kotu krčme.

(Pride še.)

cerkve je bil postavljen katafalk, odčena sve-
tici in svečani. Cerkve je bila natlačena
polna pobožnega naroda.

Obča je želja, da bi se ob pogrebu
obredi vršili na hrvatskem jeziku po obredu
djakovske škofije.

Meščanski odbor v Zagrebu je sklenil,
da bo za pokojnega škofa slovesna zadušnica
prihodnjo soboto ob 10. uri dopoldne v
prvostolnici cerkvi.

Zagrebaški župan dr. Amruš je odredil,
da imajo vse ljudske šole na dan pogreba
obdržavati zadušnice za Strossmayerja in da se
imajo po dovršeni službi božji zasluga pokoj-
nika za hrvatski narod raztolmačiti mladini
v svečanem predavanju.

* * *

Pragi župan
dr. Srb je javil v Djakovo, da bo na pogrebu
posebna deputacija zastopala mesto Praga.

K slavnostnim dnevom tržaškim.

I.

Slovenska pesem je slavila v Trstu sijajne
triumfe. Ona prava domača slovenska pesem,
ki jej je zibel vsa domovina slovenska in
širna vlast slovanske, ona milobna pesen, ki
je našla v ljubljanskih pevcih tako globoko
vernih interpretov, ki si je, rojena srcem in
dušo, raznamovala tako zmagonosen povra-
tek v dedino svojega rodišča.

Boreni narod smo mi Slovenci in naša
politika je preperela do ogródja. Ni ga bilo
ni enega Demostena v naših vrstah in v po-
litičnem življenju nas obiskuje nesreča za
nesrečo. Niso se nam rodili Riegri, Bismarcki,
Cavourji in Košuti, ki bi bili dali duši telo,
idejam obliko, umu voljo. Niso se nam ro-
dili možje, ki bi bili vzajeli naše meje s fa-
natično narodno falango, fortificirali ekspan-
sivne točke in jih spojili se životvornimi
centri. Nismo imeli graditeljev, ki bi nam
bili zgradili ob mejah kljubovalne trdnjave...
Tu pa tam so preplašeni obrambenci na
vsem poprišču mej pač zgradili kak mal
fort, ali kaj koristi, ko so med životvornim
centrom in njimi deroče reke! Kaj, ko ni
pionirjev, ki bi premostili te reke in zvezali
branitelje z rezervo, srce z ožiljem...!! Ni-
mamo pod leskečim steklom počivajoče krone
svojih kraljev, nimamo stoletnih monumentov
ni heraldičnih znakov, nimamo tradicij kacega
Petra Velikega, in proroškega duha, s kate-
rim so bile zasnovane... Nimamo! Vsega tega
nimamo!

Vendar imamo nekaj. Imamo umetnost.
Mi Slovenci smo umetniški narod. Klobuk
doli pred našimi korifeji! Mari nimamo
kiparjev, ki bi lahko segli bratski v roko
Rodinu in Autokolskemu? Ali nimamo moj-
strov palete in čopiča, ki so v dunajskih
izložbah tako domači kakor v naših gorskih
zaseljih med brhkim mladim svetom z ble-
ščečo pečo na koštanje-zlatih kodrih, z belim
nageljčkom na deviško kipečih prsih in z
mirno vestjo v nedolžnem srcu? Ali nimamo
arhitektov, ki dunajskim milijonarjem in bor-
ziškim graditeljem prelestne domove, ki stavijo v
prestolnici kitajskega cesarstva ogromne sece-
sionistiške palače? Nimamo li pesnikov in
pisateljev, ki so se omilili Rusom, največim
psihologom na polju pisateljskem? V umet-
nosti smo vnestročno napredovali. V starih
časih nam je pel edino le — Petelin, danes
imamo (da govorim resno) toliko glasbenih
talentov, ki nič ne zaostajajo za drugimi
večimi narodi. To dejstvo daje krvi toka in
duši veselja. Če so na eni strani pogledi v
bodočnost zamračeni z gostim zastorom nego-
tovosti, če stojimo pred Cerberusom, so nam
pogledi na drugo stran tem jasnejši, ker tu
se nam smeje zarna, srečna bodočnost. In v
hipoh, ko nas prevzema navdušenje za našo
samoniklo umetnost, ko se nam duša raz-
igrava v blaženih trenutljajih, tedaj nas
objema, kakor gorak solnčni žarek, lahna
nada, da nam na vsevečni teht-
nici umetnost odtehta poli-
tične blodnje... Da bi se ne
varali!

Rusko-japonska vojna.

Trst, 12. aprila 1905.

Naloga baltičske flote.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

(Dalje.)

Danes je prišla preko Amsterdama vest,
da se je pri otokih Anambas za razvnel boj,
o čigar izidu da ni še nobenih poročil.

Če se hoče tu govoriti o kakem boju z
velikimi dimenzijami, potem se ta vest ne
vidi verjetna. Mi smo že opetovano navajali
razloge, radi katerih — po našem mnenju —
Togo ne bo iskal odločitve v odprtem morju.
Roždestvenskemu pa bi bilo le ljubo, ako
bi mogel delati račune s posamičnimi deli
flote Togo in sicer na odprtem morju, ker v
tem slučaju bi bil vedno v številni premoči.
Če je torej že prišlo, oziroma če pride te
dni do kakih dogodkov v kitajskem vodoju,
bi moglo biti to le med križarji-ogledovalci
Japoncev in rusko silo, katere poslednja pa
mora absolutno biti v premoči proti japo-
nskimi silam, ki se sedaj nahajajo v kitajskih
vodah.

Utemeljevanje za ta naš nazor se nahaja
— kakor že omenjeno — v naših predidših
členkih.

Naj sedaj navedemo skupne moči obeh
nasprotnikov, ki so jima na razpolago za bo-
dočo boje na morju.

Japonske pomorske sile sestojijo v svoji
skupnosti iz sledečih ladij: a.) bojne ladje:
Azaki, Mikaze, Šikizima, Fuji (vse štiri mo-
derne bojne ladje, enakoredne razredu Boro-
dino), Činjuen, Fuzo (starejši nekdanji kitajski
bojni ladji z veliko manjšo vozno brzino);
bržkone se ti ladji uporabiti za vezanje
vladivostoškega brodovja križarjev. — b.)
Oklopni križarji I. razreda: Nišio, Kasuga,
Ivate, Izumo, Atsuma, Jakumo, Asama in
Takiva (med temi 1 ladja s 23 vozli, in 2 z
22 kakor največjo vozno brzino); — c.) brez-
oklopni križarji drugega razreda: Otava,
Nitaka, Tsuzima, Kasagi, Čitoze, Takosago,
Matsushima, Hošidate, Hitsušima, Akaši,
Suma, Akitsushima, Čijoda, Naniwa, Takosio
in Izumi. (Od teh so 3 z 22 vozli kakor
največjo vozno brzino). — d.) Ladje v varstvo
obrežij: Takao, Kutsuragi, Musahi, Jamato,
Sajen, Tenriu, Hijej, Kongo in Tsukuba. (Vse
le s 13 vozli vozne brzine). — e.) Topnjače:
23 po številu. Med temi 2 z 21 vozli, 1 z
20, 1 s 16, 1 s 13 in vse druge z okroglo
10 vozlov vozne brzine. — f.) Razdevalci
torpedov: 19 z okroglo 30 vozlov brzine. —
g.) Torpedovke: 88, vse z nad 20 vozlov,
med temi 30 z več nego 26 vozlov vozne
brzine.

To bi bila torej vsa ofenzivna in defen-
zivna maritimska sila Japonske, kakor je —
zabeležena v katalogu. Kdo pa more vedeti,
koliko od teh ladij je danes res sposobnih za
boj in koliko se jih nahaja v dokih? Nikdo,
kajti to vemo vsi, kako so Japonci znali
trdovratno prikrivati svoje izgube.

Preidimo sedaj k ruskim silam 1., 2. in
3. eskadre, ki se po svoji večini že nahajajo
zbrane na skrajnem Vzhodu pri Malajskih
otokih, dočim je drugi manjši del že mejpo-
toma in se združil s prvimi v kakih v 14
dneh. — a.) Oklopnače: Orel, Knjaz Su-
varov, Borodino, Oslabja, Imperator Alek-
sander III. (vseh pet visokomoderne oklop-
njače), Sisoj Veliki, Navarin, Imperator
Nikolaj I., General-admiral Apraksin, Admiral
Senjavin in Ušakov (to so obrežne oklopnjače).
Od teh oklopnač jih je že 7 zbranih pod
Roždestvenskim kakor prva in druga eskadra;
ostale so bližajo kakor tretja eskadra. — b.)
Oklopni križarji: Oleg, Admiral Nahimov,
Dmitrij Donski, Vladimir Monomah, Aurora,
Svetljana. — c.) Oklopni križarji II. razreda:
Izumut, Zemčuk in Almas (vsi z nad 20
vozlov vozne brzine). — d.) 4 torpedni kri-
žarji vsi z nad 22 vozlov vozne brzine. —
e.) Izvestno (dosedaj negotovo) število pomožnih
križarjev. Znani so: Don, Rion, Ural, Terek
itd. — 26 razdejalcev torpedov, vsi z nad 27
vozlov vozne brzine. Njihovo razdeljenje v
imenovanih eskadrarh ni še ugotovljeno. —
g.) 46 torpedovk, vse z nad 20 vozlov vozne
brzine. Glede razdeljenja velja tu gori
rečeno.

Glede skupne oklopne vrednosti, težkega
artiljerijskega kalibra, števila jednot so vse
tri ruske eskadre v premoči proti Japoncem.
V veliki ofenzivni bitki bi prišli na japonski
strani v poštev: 4 moderne bojne ladje in 8
oklopnih križarjev. Na ruski strani pa: 12
oklopnač (med temi 5 visokomodernih) in 4
oklopni križarji.

Japonska težka artilerija reprezentira 20
topov a 30-5 cm, 30 a 29 cm. Ruska 26
topov a 30-5 cm, 15 a 25 cm, 4 a 23 cm,
10 a 20 cm. Torej vidimo, da so Rusi glede
težke, odločevalne artilerije v premoči. V
zaključek moramo posebno poudariti, da Ja-
panska ne more poleg že navedenih sil staviti
v boj nikakih novih rezerv, dočim ima Rusija
še rezervo, ki se kakor 4. (itd.) eskadra utagne
skoro odpraviti na skrajni Vzhod. Omeniti je

n. pr. a.) oklopnače Imperator Aleksander II.,
Petar Veliki (starejšega tipa), Slava, Andrej
Prvozyeni, Imperator Pavel I. (te tri najno-
veje in najmoderneje bojne ladje, ki se sedaj
oborožujejo v Kronstadtu. Govori se, da bodo
ti trije orjaki — seveda še z drugimi ladi-
jami — tekom tega meseca pripravljeni za
odhod). — b.) oklopna križarja: Admiral Kor-
nilov in Pamjat Azove. — c.) križarji dru-
zega razreda: Azija, Rinda (le 14 vozlov
vozne brzine, ta reprezentira torej najnižjo
brzino ruskih križarjev).

Ruske ladje pod poveljstvom Rožde-
stvenskega so sedaj preskrbljene, istotako
kakor japonske, z modernimi vizirnimi daljno-
gledi, torej tudi v tem pogledu ne zaostajajo
več za Japonci. Vse ruske ladje so preskrb-
ljene z brzjavom brez žice, in bržkone tudi
z modernimi daljnogledi za topove od
Barr & Stout, ki imajo to lastnost, da na-
pravljajo na 3000 m le 100 m, na 5000 m
500 m, na 10.000 m 1000 m pogreška di-
stanci. Če pomislimo torej, da se moderne
pomorske bitke začnejo na veliki distanci
— pred Port Arturjem n. pr. so se borili
na 7500 m, pri Vladivostoku od 6000 do
6800 m —, da morejo na tako daljavo
imeti učinka le izključno topovi nad 20
cm in da so glede takih Rusi v premoči,
potem vidimo, da šanse Rusov niso slabe.

O artileriji obeh nasprotnikov in po-
membnosti kalibra itd., bomo govorili prihod-
njič podrobneje.

Obletnica pogube oklopnače »Petro- pavlovsk«.

Danes je leto dni, odkar je pred Port
Arturjem zadela na mino ruska admiralska
ladja, oklopnača »Petro-pavlovsk«, na kateri
so se nahajali admiral Makarov, veliki knez
Ciril in slikar Vereščagin. Rešilo se je le
okolo 60 mož, med temi veliki knez Ciril in
6 častnikov. Admiral Makarov in Vereščagin
sta utonila z ostalo posadko vred, skupno
kakih 600 mož.

Položaj na Ogrskem.

Ogrskega začasnega ministrskega pre-
sednika grofa Tisza je cesar v terek zopet
vpregel v avdijenci. Kakor poročajo z Du-
naja, je grof Tisza na tej avdijenci nujno
prosil cesarja, naj ga definitivno reši službe
ter je svojo prošnjo podprl s tehtnimi razlogi.
Vzlic temu ni cesar vstregel njegovi prošnji
ter se je Tisza moral z ozirom na sedanji
izvenredno težki položaj pokoriti prigovorom
in želji vladarjevi, da vztraja nadalje na
svojem mestu. In tako ni na Ogrskem v
bližnji bodočnosti pričakovati v vodstvu pro-
vizorične vlade nikake spremembe. Res je
sicer, da bi definitivni odhod grofa Tisze
vzel sedanjemu položaju marsikatero ostrino,
na drugi strani bi pa s provizoričnim nado-
mešanjem grofa Tisze nastale v sedanjem
trenotku največje težave. Ker se cesarju vzlic
temu, da je skozi tri tedne bival v Budim-
pešti, ni posrežilo sestaviti definitivnega ali
vsaj prehodnega ministerstva, je to danes,
dva tedna pozneje, še mnogo težavnejše. Grof
Tisza se je torej odločil, da ostane še na-
dalje na čelu ogrske vlade, čeravno nerad.

Domače vesti.

Namestnik princ Hohenlohe se je
moral podvreči na Dunaju — kakor smo že
javili — precej težki operaciji, ki se je pa
posrečila. Zdravniki so izjavili, da bi bila
navstala nevarnost za bolnika, ako bi se ne
bil tako hitro odločil za operacijo. Princ
Hohenlohe je obolel za vnetjem slepega
črevesa.

Slovenskim časnikařem in književ-
nikom! Kolega g. Al. Czesany, urednik
»Politike« na Dunaju, je izposloval s po-
močjo slovenskih poslancev za udeležence
kongresa slovenskih časnikařev v Voloski-
Opatiji dne 14., 15. in 16. maja t. l. proste
vozne listke na progah državne in južne
železnice. Prosimo vse one časnikaře in
književnike, ki se nameravajo udeležiti kon-
gresa, da naznanijo to odboru »Društva
slovenskih književnikov in ča-
snikařev« najkasneje do 14. t. m.,
da jim preskrbi vozne listke.

»Osservatore Triestino« o simfonič-
nem koncertu v »Narodnem domu«. O
tem koncertu piše omenjeni list: Prihodnjo
soboto 15. t. m. ob 8. in pol uri zvečer se
bo vršil v obširni dvorani »Narodnega doma«
javen simfoničen koncert, ki ga bo izvajal
vojaški orkester polka štev. 97 pod vodstvom
vrliga mojstra Teply-ja.

Pridrži, si objaviti pravočasno pro-
gram koncerta lahko že rečemo, da bo kon-
cert izredno zanimiv. Čuli bomo novo simfo-
nično skladbo mladega skladatelja, g. Josipa
Mandića, ki je pokazal že toliko známe-
nitih poskusih svojega skladateljskega ta-
lenta. (Jutri priobčimo razlaganje misli te
Mandićeve simfonične »suite« naslovljene
»Čemulpo«, v kateri alika skladatelj glasbeno
junaški boj vojnih ladij »Varjag« in »Kore-
jec« pri Čemulpu proti japonskemu zavrat-
nemu napadu).

Nadaj se bomo čuli tudi M o o r o v sim-
foničen spev »Tkalci« in druge zanimive
skladbe. Kakor se vidi vzbujajo koncertne
priredbe v »Narodnem domu« tudi pozornost
nešlovanskih krogov v Trstu, na kar moremo
biti ponosni.

»Narodni dom« predstavlja že v za-
četku svojega obstoja častno ne le ekonom-
sko, nego i kulturno in še posebe umetniško
silo tržaškega Slovanstva in dviga ponos ter
širi ugled istega tudi mej inorodci.

Razmere, ki kriče do neba. — Na
okrožnem sodišču v Rovinju so imeli v mi-
nolem tednu črn, grozen dan: porotno raz-
pravo, ki se je zavišila z obsodbo štirih
oseb na smrt. Ali, mej tem ko že ta
sodba sama pretresa človeka, da se mu srce
krči v prsih od groze, pa se mu duša vapo-
nja v ogorčenju, ko mora gledati, ob kakih
razmerah se pri nas izrekajo smrtne obsodbe.

Obtoženci in priče so govorili na raz-
pravi izključno hrvatski. Sodnemu dvoru pa
je vzlic temu velelehtnemu dejstvu predse-
doval človek, ki morda lomi z vso muko
kako hrvatsko besedo, ki torej ni znal jezika
obtožencev in prič! Istotako je bila porotna
klop sestavljena izključno iz mož, ki so znali
samo italijanski, ki torej tudi niso umeli ob-
tožencev!! Nalogo posredovalca med obto-
ženci in pričami na eni, in sodnim dvorom
in porotniki na drugi je vršil neki — sodar,
ki se ni nikdar učil ne italijanski in ne hr-
vatski in si je le v praksi pridobil neko
znanje obeh jezikov. Ali — kako!! Tako
gotovo ne, da bi zadoščalo za hitro in ob-
enem točno tolmačenje v italijanskem jeziku,
kar so ljudje govorili hrvatski. Slednjič so
tudi branitelji in — državni pravdnik govo-
rili izključno italijanski. Stoji torej
usodno dejstvo, da niso obtoženci in poznejši
obsojenci na smrt umeli niti ene besede
tega, kar so »gospodje« govorili med seboj!!
In na podlagi razprave, izvršene ob
takih okoliščinah so bile štiri osebe
obsojene na smrt.

V kipečem ogorčenju pravi puljski
»Omnibus«: »Na ta načina se je razprava, na
kateri je šlo za življenje več ljudi, prele-
vila v grozno tragikomedijo, ki je v vseh
dobromislečnih najhuje užalila čut pravično-
sti in človečnosti... Take razmere obstoje na
okrožnem sodišču v Rovinju: predsednik
sodnega dvora govori tolmačen in ne obto-
žencu ali pričam, mej tem pa obtožence ne
umeje nič od tega, kar govorijo predsednik,
državni pravdnik in porotniki!

»Omnibus« vsklika: »To je očitna sra-
mota za pravno državo, kakoršna hoče biti
Avstrija. To je naravnost zločin v justični
upravi. In potem nam še govorijo o jednako-
pravnosti, o človeških pravicah, o »barbarski
Rusiji« itd. Mi bi stavili, da so sodni odno-
šaji v avstrijskem settlementu pri Tienčinu
bolje urejeni, nego-li na porotnem sodišču v
Rovinju. Ali tam imajo posla s Kitajci, do-
čim se Slovane v Istri smatra kakor žival,
ki je dolžna plačevati davke, in kakor krmo
za kanone; sicer pa se jih smatra in postopa
žnjam kakor z elementom, ki je brez prava
in brez varstva. Sodniki, državni pravdniki,
predsedniki, ministri: ali se ne sramu-
jete taceh justičnih odnošajev?!

Deželni šolski svet za Gorico-Gradi-
ško je imel dne 27. t. m. svojo sejo, v
kateri so razpravljali nastopne stvari: Sta-
vili so se predlogi na e. kr. ministerstvo za
bogočastje in nauk za spopolnjenje večih
učiteljskih mest na srednjih šolah. Rešile so
se prošnje učencev srednjih šol in vadihc za
oprosčenje od šolnine. Dvorazrednica v Aj-
dovščini se razširi v trirazrednico. Prošnjo
za renumeriranje veronauka na neki šolski
ekspozituri so zavrnili kakor neopravičeno.
Dalje je bilo rešenih še nekoliko drugih
osebnih stvari, oddaja štipendijev učiteljski-
kom za leto 1905. je bila odobrena in končno
je bil neki dijak lokalno izključen iz držav-
nega gimnazija.

Obnemogla jeza spodnještajarskih re-
negatov. Pišejo nam: Naši nemškutarji pro-
ducirajo ekstrakt, cvet — neumnosti! To se

jim mora brez pogojno priznati. V budalosti so dosegli rekord. Kar govore in pišejo ti ljudje, kaj takega ne more prihajati iz glav in rok, ki razpolagajo z normalnimi možgani. Čudno se zapletajo misli v teh glavah. Na jedni strani so zbesneli v svojem fanatizmu, na drugi strani jih tlači nemožnost, da bi z argumenti stvarno pobijali narodno, politično in kulturno stremiljenje spodoještajarskih Slovencev. V tem abnormalnem svojem duševnem razpoloženju vam ti ljudje govore in pišejo najhujše bedastoče in zahtevajo od svojih lastnih pristašev, česar ti ne morejo storiti, ako se nočejo ubiti materialno.

Naj podim par izsledov. Na ptujske trgovce — svoje zveste pristaše — se srde v svojih glasilih, ker tudi v slovenskem jeziku vabijo odjemalce v svoje trgovine. To je lahko pisati kakemu absurdnemu individuu, ki živi le od hujkanja proti Slovincem, ali pa, rečimo, kakemu državnemu uradniku, ki ima zagotovljeno svojo ekzistenco iz zapov davkoplačevalcev, ki mu je gonja proti nam najljubši šport in ki je ob tem v srečnem položaju, da mora s tem »prijetnim« spajati tudi koristno... on ve namreč, da mu je ta gonja v najbolje priporočilo navzgoraj! Alitrgovce — pa bil še tako velik German pred obličjem matere Germanije — mora, ako noče propasti, računati s tem, kar je, z obstoječimi dejstvi. A dejstvo, nepobitno dejstvo, ki je ne morejo odpraviti niti najfalimentnejši članki, ves strup in vse žveplo v kakem prusaškem glasilu, je: da je ljudstvo na Spodnjem Štajerskem kompaktno slovensko! Iz tega dejstva izhaja drugo naravno dejstvo, da trgovce na Spodnjem Štajerskem — pa bil Slovenec ali Nemec — ne more izhajati in živeti, ako ne zna vabiti slovenskega ljudstva v svojo trgovino. Lahko rečemo, da najmanj 90 odstotkov trgovcev v Celju, Ptuj, itd. bi morali hipoma zapreti svoje trgovine, čim bi jim prenehal dotok slovenskega denarja! To so razmere, ki obstoje. A razmere so vsakdar — izlasti, kjer gre za obstanek — močnejše, nego najhujši nemški fanatizem. Vis major sili torej nemške trgovce po spodoještajarskih nemškutarskih gozdi, da jim je slovenski jezik mil in drag — za reklamo svojim trgovinam.

Tako je in tako bo vedno bolj v isti meri, kakor bo naraščala nardna zavest med našim ljudstvom. Nemški politiki naj se le jezijo, kolikor hočejo, njihova jeza ostane obnemogla nasproti sili faktično obstoječih razmer. Se svojim hrepenenjem se le smešijo, ker kažejo, da ne znajo misliti.

S piramidalno bedastočo je prišla te dni glasovita »Marburger Zeitung«, ki je glesilo tistih državnih uradnikov, na katere smo namignili gori. Zahteva namreč, naj se slovenski književni jezik odpravi in naj se piše tista kolobocija, ki jo govore nemškutarji, ko občujejo z našim ljudstvom. To je pač višek neumnosti, ki jo more napisati človek, kateremu se nekaj meša v »gornjem nadstropju«. To je ravno, kar dela biser naše sovražnike: mi Slovenci se razvijamo po istih zakonih, ki veljajo za razvoj vseh narodov. Po zahtevi teh naravnih zakonov smo si ustvarili tudi svoj čisti književni jezik, ki je neobhodno potreben za napredek naroda! Jezik, kakor govori ljudstvo v vsakdanjem življenju ni sposoben za to. Potrebo književnega jezika so občutili vsi narodi in so jej zadostili. To je naravna potreba za razvoj, to je zakon. A ker smo tudi mi Slovenci zadostili tej potrebi in temu zakonu, in ker se pametno in stvarno ne daja oporekati našemu razvoju in zahtevam, ki so posledica temu razvoju: pa pišejo naši nasprotniki največje bedastoče! — To njihovo besenjenje, to njihovo abnormalno duševno stanje nam je v najbolji znak, da je to prav, kar mi zahtevamo in po čimrjem stremimo. Ozi naj le besne, mi pa — delajmo!!

»Osservatore Triestino«. Glavno in edino odgovorno uradništvo uradnega lista »Osservatore Triestino« je prevzel dr. Herman Metlicovitz.

Desetletnica »Kola«. Odbor pavskega društva »Kola« je sklenil proslaviti 10-letnico društvenega obstanka z veliko ljudsko veselico, ki se bo vršila dne 9. julija t. l.

Naprečna bodo za sodelovanje mestna in okoličanska društva.

Kje se bo vršila veselica in druge podrobnosti, to se objavi pravčasno. Prosi se bratske društva, da ob določanju veselice upoštevajo to objavo.

Slovanski simfonični koncert. Tudi zunanji vspeh sobotnega koncerta obeta doseči tisti sijaj, s katerim se z vso pravico pohvaljuje prvi trije veliki koncerti te sezone.

Razprodane so že vse lože razun treh. Istotako je bilo tekom večerajšnjega dneva veliko zanimanje za sedeže. V interesu samega občinstva je torej, da si čim prej preskrbi doletna mesta. To bo poslednji koncert, ki ga v tej sezoni priredi »Narodni dom«. S tem je tudi izražena želja vseh: da sijajno izpade tudi ta koncert in da se tako dostojno dovrši prva naša sezona.

Zahvala. Podpisani izreka tem potom iskreno zahvalo vsem, ki so se udeležili našega koncerta dne 2. aprila t. l., kakor tudi onim, ki so nam prišli na pomoč z mnogobrojnimi darovi.

Iskreno zahvalo izreka podpisani tudi vsem onim, ki so opravljali službo v dvorani ter g. Simonu Skrinjar, Ivanu Kovačič, Škediču, M. Rožetu in Zatkotu za blagohotno sodelovanje.

ODBOR pavskega društva »Kola«.

Grozen požar je nastal v nedeljo popoldne v Leščah v St. Pavelski dolini na Spodnjem Štajerskem. V cni uri je pogorela vsa vas s 46 poslopji. Silen veter je ogejal tako netil, da je bila vsaka vspešna cmejtev nemogoča, akoravno je dospelo 12 p žarnih bramb na mesto nesče. Pogoreli so zavarovani le za male svote. Zažgali so baje otroci.

Pazite na otroke. Sinoči okoli 6. ure je neki voznik se svojim vozom podrl in povozil 5 in pol letnega Ivana Brus. Roditelji povoženega otroka stanujejo v ulici Petronio št. 852 in nesreča se je zgodila tam blizu. Povoženega dečka je njegov oče nesel na zdravniško postajo, kjer je zdravnik konstatoval, da je bil mali precej težko ranjen na čelu in za levim ušesom. Podelil je dečku najnujnejšo pomoč ter potem svetoval očetu naj ga nese v bolnišnico.

Ukradene ribe. Predajalec rib Josip Gandolfo je predsinotajnim shranil v svojo »naško« (lesena, vsa luknjasta barčica, ki rabi za shrambo rib) kakih 100 kg jegulj. Naška je bila privezana ob breg blizu ribjega trga. Včeraj v jutro je šel Gandolfo, da vzame iz morja ribe in jih prenese na trg, a našel je naško popolnoma prazno. Prijavil je tatvino na policiji.

DARILA.

Na upravo našega lista je dopisal g. Jos. Vales, železniški mojster v Lupoglavi za »Dijaško podporno društvo v Pazinu« znesek K 19-20, kateri je nabral g. I. V. pri veelem omizju o priliki 41 letnice mašinstva preč. g. župnika Petra Pikovića v Dolenjivasi pri Lupoglavi.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija je podarila blagorodna gospa Antonietta Foerster v Berlinu 50 K. Bog živi še mnogo let plemenito gospo, ki nikdar ne zabi na nas niti v daljni nemški prestolnici!

Književnost in umetnost.

Slovanski simfonični koncert

v »Narodnem domu« v soboto, dne 15. aprila 1905.

(Dalje.)

4. P. I. Čajkovski. Iz VI. simfonije (patetique) op. 74. 2) II. Allegro con grazia.

V prihodnjem delu pridrži skladatelj le ritem, dočim v godalih zadoni melodija, razvijajoča se v dva glas, glas proti glasu. Isto sprejmejo lesena pihala, vsakikrat z drugim spremljanjem, dokler se končno tudi medena pihala vdeležijo glavnega ritma. Sledi velika gradacija naker se pojavi melanholično doneči srednji stavek; kakor podlaga istemu služijo kontrabasi s svojimi četrtrinkami na D. tvoreči na neki način pedalni bas (»Orgelpunkte«).

Zopet sledi prvi del in s kodo razvijajočo se iz glavnega tema, izvrši drugi stavek.

Ne vemo, naj bitu občudovali posebnost skladbe, izvedbo ali pa instrumentacijo, z eno besedo, to je mojstersko delo, k temu vse, — glasba, ki govori vedno k srcu in radi tega vsikdar gotovo deluje na slušatelja.

b) III. stavek. Allegro molto vivace. Isti je pravi escherzo najrazudnejega značaja tarantele; instrumentacija je zelo rafinirana (k običajni apolnativni, ki se v prvem in drugem stavku že razširja s tubo k 3 poravnani, pridejo tukaj še »piatti« in veliki bobeni). Zadržek je nežen in prijeten (razdeljene prve violine in razdeljene viole...) Na ta način se razvijajo brze figure skozi 8 taktov, pihala se menjajo z godali. Ali že v 9. taktu se pokaže, da

so te osminkse triole menjene le kakor spremljevanje, ker se v prvi oboj pojavi maršu slični motiv, ki prihaja polagoma čim dalje bolj na dan in končno, narasel do dolgo razvitega marša popolnoma dominira ves orkester. Njegova vloga je že jasna v trenutku, ko motiv sprejmejo prve viole, vendar pokaže svojo pravo podobo še le, ko nastopi E dur.

V to pride nspeta postranska misel, vse se še enkrat ponovi, nakar pričnjen dviganje; maršu podoben ritem imitira v vsakem taktu drugi instrument, ves orkester izdela dva glavna ritma, enega proti drugemu, godala odgovarjajo pihalom z raznimi skoki, dokler se končno ves aparat ne združi in zašumi v maršu enaki tema v f, podoben napadu kozakov, kazaje naravnost neko azijsko divjost.

Ta značaj je pridržan do konca in človek meni, da je kje na Kavkazu ali pa na Uralu.

Da tudi ta III. stavek ob navdušeni interpretaciji elektrizuje občinstvo, je samo ob sebi umevno.

Ta dva stavka ne spadata le med najboljše skladbe Čajkovskega, ampak sti celo za Beethovnom najpriiljubljeneji komadi v simfoničnih reportoirih.

(Pride še.)

Zadnje brzojavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Rusija in Kitajska.

LONDON 12. »Daily Telegraph« poroča iz Kobe: Ruski odposlanec Lesar je glasom nekega poročila iz Pekinga zahteval, naj da Kitajska Rusiji v najem eno pristanisce. To je pa baje Kitajska odločno odklonila.

Iz Singapore.

SINGAPORE 12. (Reuterjev biro). — Parniku »Hindoo«, ki je v Tandjong—Pandangu na Billitonu vkrcal 4200 tonelat kardifskega premoga, se tu zabrani vožnja v Saigon, ako se kapitan ne obveže, da se izročitev tovara v Saigonu izvrši potom angleškega konzula.

Slovesna zadušnica za Strossmayerja.

OSJEK 12. (Ograki biro). Danes je bila za pokojnega škofa Strossmayerja slovesna zadušnica, kateri so prisostvovali razni civilni in vojaški dostojanstveniki. Truplo leži na odru v škofovskem ornatu. V četrtek se pričakuje v Djakovo pražki in zagrebški župan.

Angleška kraljeva dvojica na potovanju.

PORT MAHON 11. Angleška kraljeva dvojica je danes predpoludne odpotovala v Palma. Viharao vreme traja dalje.

Trgovina.

Borza poročila dne 12. aprila

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06 — 19.08 —, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.50 — 240.30 Francija K 95.35 — 95.55, Italija K 95.30 — 95.50 italijanski bankovci K — — — —, Nemčija K 117.15 — 117.35, nemški bankovci — — — —, avstrijska ednotna renta K 100.30 100.60, ogrski krona renta K 98. — 98.30, italijanska renta — — — —, kreditne akcije K 663.50 — 666 — državne železnice K 660. — 662 — Lombard — 89. — 90. —, Lloydove akcije — 663 — 670 — Srečke: Tisa K 340. — 343 — kredit K 486 — do 494. —, Bodenredit 1880 K 309. — 318. —, R. denredit 1889 K 309 — 315 —, Turške K 142. — do 143.80 Srečke — — — —

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.50	100.85
» » srebri	100.90	100.90
Avstrijska renta v zlatu	119.90	120. —
» » kronah 4%	100.50	100.55
Avst. investicijska renta 3 1/4%	93.45	93.45
Ogrska renta v zlatu 4%	118.60	118.55
» » kronah 4%	98. —	97.95
» » 3 1/4%	89.85	89.85
Akcije nacionalne banke	1653.50	1652. —
Kreditne akcije	664.10	663.25
London, 10 Lstr.	239.90	239.90
100 državnih mark	117.12 1/2	117.10
20 mark	23.42	23.42
20 frankov	19.07	19.07
100 ital. lir	95.40	95.30
Cesarski cekini	11.28	11.28

Pariška in londonska borza. Pariz. (Sklep). — Francozka renta 99.32, italijanska renta 105.10, španski exterieur 90.55, akcije otomanske banke 60 1/4. Menjice na London 251.40.

Pariz. (Sklep). Avstrijske državne železnice — — — —, Lombardi — — — —, unifikirana turška renta 89.05 avstrij. zlati — — — —, 100.50, 100.50, 4 1/4, zlati renta 100.60, Landerbe — 489 —, turške srečke 135. —, pariška banka 13.08, italijanska mednarodne akcije — — — —, akcije Tinto 15.91. Mlačna. London. (Sklep). Konsolidirani dol. 91 1/4, Lombardi 3 3/4, srebro 26 1/4, španska renta 89 —, italijanska renta 104 1/4, tržni diskont, 2 1/4, menjice na Dunajo — — — —, dohodki banke — — — —, izplačila banke — — — —, Stalna

Tržne poročila 12. aprila. Budimpešta. Pšenica za april K 17.32 do K 17.44; rž za april K 14.31 do K 14.40; oves za april od K 13.78 do K 13.80, koruza za maj K 14.78 do K 14.80. — — — —, Pšenica: ponudba in povpraševanje srednje, mrtvo. — — — —, Pšenica 10.000 met. stot. za 25 st. nižanja. Koruza mirno, rž brez kupčije. Druga žita nespremenjeno. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep). Kava Santos good s. — — — —, raga za tel. mesto po 50 kg 43. 3/4, raga za julij 43. 3/4.

New-York. (Otvor). Kava Rio de Janeiro dobave, vzdržano, 5 stot. nižanja, 10 st. nižanja. Hamburška. (Sklep). — — — —, srebro 26 1/4, zlati 100.50, 100.50, 4 1/4, zlati renta 100.60, Landerbe — 489 —, turške srečke 135. —, pariška banka 13.08, italijanska mednarodne akcije — — — —, akcije Tinto 15.91. Mlačna. London. (Sklep). Konsolidirani dol. 91 1/4, Lombardi 3 3/4, srebro 26 1/4, španska renta 89 —, italijanska renta 104 1/4, tržni diskont, 2 1/4, menjice na Dunajo — — — —, dohodki banke — — — —, izplačila banke — — — —, Stalna

Hamburška. (Sklep). Sladkor za april 23.50, za maj 23.75, za junij 23.80, za julij 23.90, za avgust 23.95, za september — — — —, Mlačno. — — — —, Vreme: oblačno.

London. Sladkor iz repe surov 14 3/4, 8 st. Java 15 1/4, Mlačno.

Pariz. Rž za mesec april 15.25, rž za maj 15.50, za avgust 15.50, za september december 1 — — — —, (mirno). — — — —, Pšenica za tekoči mesec 23.05, za maj 24 — — — —, za maj - avgust 23.90 za sept-december 21.65 (trd o). Moka za tekoči mesec 30.20, za maj 30.45, za maj-avgust 30.75, za sept-december 28.95 (trdaj). Repični olje za tekoči mesec 60.25 za maj 48.75 za maj - avgust 49.50 za september - december 49.25 (trdno). Spirit za tekoči mesec 43.25 za maj 48 — — — —, za maj-avgust 47.75 za september-december 43 — — — —, (trdno). Sladkor surov 88 1/2 usn 36 — — — —, 36 1/4, (mirno) bel za tekoči mesec 40 — — — —, za maj-avgust 40 1/4, za julij-avgust 40 1/4, za oktober-januar 34 1/4, (mlačno, računir) 71 — 71 1/4, Vreme: oblačno.

Odbor »Delavskega konsumnega društva« pri sv. Jakobu v Trstu vabi vse

društvenike, da se udeležijo posvetočanja glede revizije računov, ki se bo vršilo dne 16. t. m. ob 4. uri popoldne v prostori »Delavskega podpornega društva v »Narodnem domu«.

Glavni zidarski polir z dobrimi

sprejme se za Opatijo. — Pogoji se znanje hrvaškega, nemškega in laškega jezika. — Oddala bi se mu tudi dela v akord. Ponudbe z spričevali in zahtevo plače naj se pošlje Filip Supančič-u, Ljubljana.

Uradnikova vdova

45 let stara, se želi poročiti se starejšim gospodom. Nemško pisane ponudbe naj se blagovoli poslati pod »Vertrauen 5846 poste restante Gorica« (gledališka ulica).

Dragotin Vekjet - zlatar

v Trstu, Corso štv. 47
priporoča vsakovrstne
zlatenine in
srebrnine
ter žepne ure.
Sprejema poprave
ter kupuje zlato.
Cene zmerne.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52 A
(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje)

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori štev. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlja se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

ANTON SKERL

mehanik, zaprizeženi zvedenec.
Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
Napeljava in zaloga električnih zvončkov. Izključna prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje živalnih strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON šte. 1734.

Izvrstno jedilno olje

po 28 nvč. liter v novi prodajalnici
A. BERINI & A. STRINGARI
ulica di Torre bianca 45.

Kis, milo, sveče in soda.
Jedilno olje po 28 novč.

SPECIJALITETA:
likerja, pristna vina v buteljkih in na drobno. Cene zmerne. Marsala 80 nvč. liter, zganje 80 nvč. liter vermut 64 nvč. liter.
Prodajalnica boteljk

Podpisani priporočajo svoj izkušeni
železni plug
s kolesi za oranje na polju, pri brajda in drevju, za pletev, zasipanje, zrivanje itd. samovodilen, preprost, lahek in cen. — Svoje dobro znane škropilnice proti peronospori in svoje neprenehljive vinske stiskalnice.

ŽIVIC, inženjer - Trst
Skladišče — trgovinska ulica 2.

Alojz Cian & A. Visintini

naznanjata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico

Alla Città di Trieste

v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldoni).
Tam se vdobiva velika zaloga izgotovljenih oblek za odrasle in dečke. Delavske hlače prve vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše novosti.

Zaloga istrskih in dalmat. vin

v ulici Cecilia 16 (vogal ul. Ruggero Manna)
Zaloga je vedno preskrbljena z vini najboljših kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo brisko po 80 st., opolo iz Visa po 72 st., vse franko na dom.
Za obilne naročbe se priporoča
IVAN TONEL

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo obleči, naj se poda v

prodajalnice
izgotovljenih oblek
I. FARCHI Barriera vecchia 5
kjer se vsaki dan izdeluje obleka v lastni krojačnici.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.

(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.
Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike
mej Trstom in Novim Jorkom.

GERTY

6000 ton. odpluje dne 15. aprila v Novi York.
Potnina znaša III. razred K 175.—, I. razred K 300.—.
Potreba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniška služba. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.
Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirovana zadruga z omejenim poroštvom.
Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.
Vhod po glavnih stopnicah.
Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%.
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daja samo združnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.
Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
Poštno hranilnični račun 816.004.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Ivan Gustinčič

ul. Sette Fontane št. 46 (vogal ul. Vittorino di Filippi).

Trgovina s specerijskim in kolonij. blagom
zaloga moke, otrobov, kakor tudi najfinjših testenin domačega in tujega izdelka.

Leitenberger Frid.

c. kr. poštar v Primiero pri Tridentu, sprčuje, da je ozdravila njegovo nad 4 leta trajajočo želodčno bolezen (ko je preje vsa mogoča sredstva vporabljal brezuspešno) edino le **želodčna tinktura**
G. PICCOLIJA, dvornega zalagatelja Njega Svetosti in lekarja v Ljubljani.
1 steklenica velja 20 stot. in se vnanja naročila točno izvršujejo.

„SANUS“

novi higijenični zobotrebnički
disinfektirani parfemirani
zaprošen patent
se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

CESARE ALPRON

komisije in zastopstva
TRST
ulica Acquedotto 65, I.

JAKOB SOTLAR

Via dei Bacchi 3.
Zaloga dalmatinskih in istrskih vin prve vrste. Vsakovrstni desertni likerji. Najfinjši spirit za konzerve.
Prodaja na debelo in drobno.
Dostavljanje na dom.

Zaloga

pristnih dalmatinskih vin
lastnega pridelka kakor tudi
oljkega olja.
Prodaja na debelo in drobno.
Franko na dom olje od 5 litrov in vino v sodčkah.

Peter G. Bervaldi

ulica Gelsi št. 1
TRST

MALA OZNANILA

V novi prodajalnici jestvin

in kolonijal Petri Peternel
v ulici Gula št. 76
le vobiti vsakovrstne jestvine kakor: kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turško in belo moko, naravno maslo, sveče, milo, jedilno olje prve vrste po 36 novč.
— Blago vedno sveže.

NOVO PEKARNO

in SLADČIČARNO
pri Sv. Jakobu
istrska ulica 12 (straven sl. šole).
Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. Postrežba točna.
Benedikt Suban

Guerino Marcon

ulica Tivarnella št. 3
Priporočajo svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno.
Pošiljanje na dom.
Telefon šte. 1664.

Tomasoni Ulisse

Trst slikar-dekoratér.
Sprejema delo na deželi. Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in marmor. Barvanje pohištva, podov itd. Vse po znaernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica Ugo Foscolo šte. 19.

Prodajalnica jestvin

zalozeno z vedno svežim blagom I. vrste kakor: kavo vseh vrst, sladkorja, olja, mila, kisa, testenin, moke, otrobov itd. priporočajo svojim rojakom udani
Počkaj Ivan
ul. PETRONIO 2 (vogal ul. S. F.

Nova prodajalnica

Romolo Perini
zlatar in droguljar
Via del Rivo 26
Sprejema poprave, kupuje zlato, srebrno in juvele. Popravlja ure na jamstvo.

Svoji k svojim!

Podpisani priporočajo svojo zalogo oglja, drva, premoga in drugo razno kurjavo ter petroleje. Pošiljanje na dom.
Josip Muha,
ul. Cavana (uhod ulica Cavazzani št. 3).

MIRODILNICA

Simona Skrinjar
ulica Farneto št. 33
podružnica
ul. Settefontane 629
sprejema tudi pismene naročila ter pošilja na zahitevo blaga na dom po najnižjih cenah.

MIRODILNICA

Henrik Bonetta
ul. Carradori 18 (vogal Ugo Foscolo)
Specialiteta naravnih in medicinskih drog, kave, polov, lakov, škock, čipčev, navadnega in parfumnega mila, troleja, spirita (dent) za retti. — Barvilo za čiščenje vina.
Nizke cene.
Prodaja na debelo in drobno.

Iv. Kopač

svečar v Gorici
priporočajo priznane najboljše in najcenejše
♦ voščene sveče ♦
Cenik brezplačno in franko.

MIRODILNICA

Henrik Bonetta
ul. Carradori 18 (vogal Ugo Foscolo)
Specialiteta naravnih in medicinskih drog, kave, polov, lakov, škock, čipčev, navadnega in parfumnega mila, troleja, spirita (dent) za retti. — Barvilo za čiščenje vina.
Nizke cene.
Prodaja na debelo in drobno.

Prva trž. brusilnica

na električno moč —
Gualtiero Cozzio
Passo S. Giovanni št. 2 (vogal ulice Torrente nasproti kavarni Chiozza izvršuje vsakovrstno brusjenje in poliranje.
Ima tudi v zalogi vsakovrstne nože itd.

Podpisani si dovoljuje naznanjati cenjenemu občinstvu, da je otvoril
prodajalnice manifakturnega blaga na
trgu sv. Ivana št. 1.
V zalogi bo držal tudi veliko izbero perila, platenine, krp, pregrinj in preprog kakor tudi bogat izbor drobnarij.
Spoštovanjem
Viktor Bertoli.

KONSTANTIN RUBINIK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.
Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekinljivo plinove mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.
Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Velikanski izbor
izgotovljenih moških oblek
od K 20 — do 50 —, specialiteta črne od K 30 — do 50 — Kostumi od platna ali sukna za otroke od K 3 — do 7 —. Velik izbor hlače od K 4 — do 15 —, delavskih hlače po 240.
Posebnost: delavske hlače iz tako zvane hudičeve kože K 4 —. Srajce bele ali od satena, kretona, spodnje srajce itd. itd.
Cene brez konkurence.
TRST, ulica Arcata št. 9 (vogal ulice Sapone).

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

Germania New-York

zavarovalna družba na življenje.

Ustanovljena 1860.

Glavno ravnateljstvo za Evropo: Berlin W., Behrestr. 8 lastna hiša
Glavni zastop za Avstrijo: Dunaj I., Stubenring 18 lastna hiša
Zavarovanja veljavna konec n. l. 1903 K 503,000,000
Aktiva glasom bilance konec n. l. 1903 162,000,000
Dohodki na premijah in obrestih v l. 1903 26,500,000
Preostanek letnega računa 1,596,000

Posebne ugodnosti

koje nudi GERMANIA v NEW-YORKU svojim zavarovancem:
1. Prva dividenda se računa že v drugem letu od izdajanja police.
2. Police so neizpodbitljive že po tretjem letu izdajanja tedaj veljavne tudi, ako se je podalo krive podatke ob vstopu in če je zavarovalec umrl vsled samomora ali dvoboja.
3. Družba sprejema tudi rizik zavarovanja za slučaj vojske, ali da bi bilo treba zvišati premijo. (Vojski podvrženim zavarovancem se odpiše prve tri dividende v dotični zaklad ter se ta svota vrne po 45 letu, ako je polica še v veljavi in ako se ne pojavi vojska v Nemčiji, Avstriji in Švici).
4. Dovoljena so potovanja zavarovancev po vsej Evropi in zapadni Ameriki, ne da bi se s tem zvišala premija.
Rezerva na premijah vseh zavarovancev v Avstriji je položena pri ces. kr. ministerialnem zakladnem uradu na Dunaju.

GLAVNI ZASTOP V TRSTU: ulica Chiozza šte. 4.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 29.217.694,46 K, izplačane odškodnine: 78.324.623,17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obćnokristne namene.